

Undervisningsinspektoren, maatte lede til, at man slet ingen Examen skulde have, da forstaar jeg aldeles ikke denne Slutningsmaade. Nej, jeg mener naturligvis, at netop naar der er saamange Opgaver og saamange Sag at lære, da er det klart, at der er Overbeholdelse tilstede, og derfor skulde man indskrænke dem saameget som muligt. I Aaret 1841, da jeg blev Student, havde man dansk Stil og latinisk Stil og dermed Punktum. Her er der taget to mathematiske Opgaver med, og det er naturligvis disse Opgaver, som gjøre Examen svær for Disciplene, og for Diebliffet have de maasse flere Opgaver endnu, saa hvorledes man end dreier og vender det, saa ville disse Sag altid lede til Overanstrengelse for Drengene, naar de — som de jo skulle efter det ærede Medlems egen Anskuelse — skulle forceres videre frem, fordi de ere Examenssag. Jeg kan altsaa ikke fravige den Anskuelse, at vi nodig maa gaa videre i at indskrænke Kæmpelserne, end vi allerede ere gaaede.

Formanden: Den 1ste Landsdødsmand for 1ste Kredss har Dødet for en personlig Bemærkning.

Madvig: Jeg vil tillade mig den personlige Bemærkning ligeoverfor det ærede Medlem, at jeg ikke har talt om Lærerne; jeg har tydelig nok sagt, at naar der ingen Examensprøve var, saa havde Lærerne ikke den mindste Magt over Disciplene.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg ønsker ikke at forlænge Debatten og navnlig ikke nærmere at imødegaa den ærede 1ste Landsdødsmand for Kjøbenhavn; men jeg tror dog, at maatte gjøre et Par korte Bemærkninger til hans Uttringer. For det Første vil jeg da sige, at naar jeg ikke har stillet noget Underændringsforslag til Forslaget under Nr. 2 til § 6, da har det sin første, maasse utilgivelige, Foranledning deri, at jeg læste det galt fra Begyndelsen af, idet jeg troede, at det indeholdt, at der kunde vælges mellem tydsk og engelsk Stil, hvad der var begrundet i, at det forekom mig

naturligt at man vilde gaa den Vej. Og da jeg senere saa, at Forslaget kun havde optaget tydsk Stil ved Siden af fransk, sølte jeg mig afholdt fra at stille Underændringsforslag ved den Omstændighed, at jeg dog fandt det i og for sig ønskeligere, at dette hele Tillæg gik ud, og det af de Grunde, som jeg før omtalte som de for mig bestemmende og som dem, der ene og alene have havt Indflydelse paa mig. Det forekommer mig, at saaledes som Lovforslaget i det Hele taget var affattet, var det naturligt, at den yderligere Prøve ved Stil netop fandt Sted i Frankf. Jeg er fuldstændig enig med det nævnte ærede Medlem i, at det ikke er Meningen med den sproglige Undervisning i Skolerne at skulle bringe det dertil, at man med Færdighed kan skrive og tale sproget. Dertil kræves der en langt betydeligere Opoffelse af Tid, end man kan anvende i Skolen enten med Hensyn til Tydsk eller Frankf. Men, naar man dog skal modtage den grammatikalske og logiske Uddannelse, der fører til, at man ogsaa kan skrive en Oversættelse fra Moderemaal til et nyere Sprog, da finder jeg det dog ganske naturligt, at man som en yderligere Grund, der kan tale for at vælge netop et bestemt Sprog, fremhæver, at det med Hensyn til dette Valg er af stor Betydning, at den virkelige Dvæls i at tale og skrive sproget, som man ganske vist senere kan faa, er overmaade meget lettere at erhverve i det ene Sprog end i det andet. Og jeg tror nu ikke, at den ærede Landsdødsmand vil modsig mig dert, at det falder langt lettere senere at skaffe sig den yderligere Udvikling i Tydsk, som man i alt Fald maa stræbe efter, hvis man vil naa en virkelig Styrke i dette Sprog, end det falder at skaffe sig en saadan Udvikling i Frankf. Dette sidste Sprog har netop i saa Henseende sine særdeles store Vanskeligheder. Det er nemlig ingenlunde Tilfældet, som det blev bemærket af en foregaaende æret Taler (Drenthol), at man senere hen med Lethed kan skaffe sig den Udvikling, der mangler En i denne Retning. Det er netop Sagen, at det senere hen ofte kan falde En meget vanskeligt at skaffe sig den. Der er visse Ting f. Ex. Svømning, som man langt bedre lærer, naar man er ung, blandt